

RECENZE: RED - o barvách, vášni a plynutí času

[Radmila Hrdinová](#)

Novinky.cz / čtvrtek 6. 3. 2025

Pražské **Divadlo Na Jezerce** uvedlo hru amerického dramatika a scenáristy Johna Logana RED, která v roce 2010 získala šest prestižních ocenění Tony, včetně toho za nejlepší hru. V jejím středu je americký malíř židovského původu Mark Rothko, představitel abstraktního expresionismu, který vstoupil na výtvarnou scénu mezi dvěma válkami a zaujal především prací s barevnými plochami.

Foto: Martin Šimral, zleva Martin Leták (Ken) a Milan Kňažko (Mark Rothko) v inscenaci RED

Není to ale životopisná hra ani pouhá diskuse o umění, ačkoli text je zatížen úvahami o jeho smyslu a poslání. Ale za slovy, jež se hrnou na diváky na samé hranici vstřebatelnosti, stále pulzuje život a vše, co je řečeno o umění, se úzce vztahuje ke kvalitě života a hodnotám, které jsme ochotni vyznávat.

Hra stojí a padá s představitelem Rothka. Na Jezerce vsadili už potřetí na Milana Kňažka a je to šťastná volba. Téměř osmdesátiletý slovenský herec (mluvící perfektní češtinou bez akcentu!) má neuvěřitelnou energii, s níž přesně modeluje Rothkovu posedlost uměním, umanutost, sebestřednost a sebezprezentaci.

Není to postava jednoznačná, má svá temná zákoutí, ale zároveň i velké osobní charisma a jevištní přitažlivost. Kňažko nepromarní na scéně ani vteřinu, vždy je připraven dravě hájit Rothkovu pravdu, i když ji vyznává už jen on sám. Jeho herecký výkon je pro diváky velkým zážitkem.

Martin Leták, foto: Martin Šimral

Martin Leták jako Rothkův asistent Ken dostane v druhé části inscenace příležitost blýsknout se i temperamentní tanečně-pohybovou etudou na pozadí barevné scény.

Vedle Kňážka se ale neztratí ani Martin Leták v roli Rothkova asistenta Kena. Zpočátku působí jeho Ken až příliš naivně a zakřiknutě, ale jeho chvíle přichází v druhé polovině hry, kdy převezme roli lídra nutného střídání generací a životních i uměleckých názorů. A jeho postava vyroste do pozoruhodného rozměru a vážnosti.

Pro režiséra Radka Balaše je RED už třetí spoluprací s Milanem Kňážkem, je patrné, že na sebe velmi dobře slyší. Balaš udělal hodně pro zpřístupnění textu divákům, ať už je to práce se scénou, kterou Jan Štěpánek akčně proměňuje barevnou projekcí, anebo práce s hudbou, udávající představení atmosféru a rytmus a vyjadřující i téma generačního předělu.

RED rozhodně nebude pro diváky Jezerky jednoduchou záležitostí, ale principál nuselské scény Jan Hrušínský si vychoval publikum, které kvality hry i inscenace dokáže ocenit.

John Logan: RED

Překlad: Jitka Sloupová, režie: Radek Balaš, produkce: Jan Hrušínský, scéna a kostýmy: Jan Štěpánek. Premiéra 5. března 2025 v Divadle Na Jezerce, Praha

Hodnocení: 85 %